

lesbrief

Van plant tot kunstwerk

inleiding

Het jaar 2023 staat in het teken van de Delftse Johannes Vermeer die in de 17e eeuw zijn meesterwerken schilderde. Om die prachtige schilderijen te kunnen produceren maakte hij veel gebruik van plantmateriaal voor zijn doeken, ramen, penselen, verf, vernis, etc. Maar planten worden voor veel meer dingen gebruikt: we kunnen niet zonder ze!

Waar gaat het bezoek aan de TU Delft Hortus Botanicus over?

Tijdens het programma 'Van plant tot kunstwerk' bezoeken de leerlingen de Hortus Botanicus van de TU Delft. Ze krijgen een introductie in de wereld van planten en maken kennis met de collectie 'technische' planten die mens en techniek op de een of andere manier tot nut zijn. Aansluitend zien zij de 'Van plant tot schilderij' tentoonstelling en ontdekken dat veel van de materialen die een schilder nodig had/heeft van planten afkomstig zijn. Daarna gaan ze actief meedoen aan een workshop natuurfotografie. Ze leren de basis van compositie in kunst en fotografie en daar zelf mee te werken. Ze leren ook met een kunstenaarsoog naar planten te kijken door gericht te kijken naar vormen, kleuren en patronen. Ze worden tegelijkertijd getraind om te letten op het gebruik van planten en komen er al doende achter dat planten echt heel veel toepassingen hebben. Ze maken met hun eigen smartphone foto's die ze meteen bewerken tot een eigen uniek kunstwerk die de relatie tussen mens en planten verbeeldt.

Dit project bestaat uit

- ▶ Voorbereidende les door de leerkracht (15 minuten)
- ▶ Bezoek aan de TU Delft Hortus Botanicus (110 minuten)
- ▶ Verwerkingsles (15 minuten)
- ▶ Facultatief: bezoek aan de expositie in OPEN (duur: naar eigen inzicht)

Lesdoelen

- ▶ De leerlingen maken kennis met de Hortus Botanicus als culturele instelling.
- ▶ Ze leren dat mens en natuur met elkaar verbonden zijn en de rol van planten in ons leven.
- ▶ Ze leren dat technologische toepassingen de duurzame kwaliteit van producten zowel positief als negatief kunnen beïnvloeden.
- ▶ Door praktisch werk verwerven ze inzicht in hun relatie met omgeving en milieu.
- ▶ Ze leren de basis van compositie in kunst en fotografie en daar zelf mee te werken.
- ▶ Ze leren met een kunstenaarsoog te kijken naar planten door gericht te letten op vormen, kleuren en patronen.
- ▶ Ze leren het belang van focussen in een creatief proces.
- ▶ Ze leren eigen kunstzinnig werk aan derden te presenteren.
- ▶ De leerling leert met behulp van visuele of auditieve middelen verslag te doen van deelname aan kunstzinnige activiteiten, als toeschouwer en als deelnemer.
- ▶ De leerling leert mondeling of schriftelijk te reflecteren op eigen werk en werk van anderen.
- ▶ Het kunstwerk dat gemaakt wordt kan gebruikt worden voor het portfolio kunst beeldend.

kerndoelen 30 + 31 + 36 + 48 + 49 + 51

colofon

Dit programma is tot stand gekomen met dank aan VanHiske.

voorbereidende les

15 min.

Vertel over het bezoek dat jullie gaan brengen aan de TU Delft Hortus Botanicus. Vraag of leerlingen hier al eerder geweest zijn. Leg uit dat de Hortus Botanicus een ‘technische’ botanische tuin is met veel bijzondere planten die op de een of andere manier nuttig zijn. Denk daarbij aan bijvoorbeeld voedsel, medicijn, vezels of kleurstoffen, maar ook als inspiratiebron voor techniek en slimme technische innovaties.

Opdracht

Vraag de leerlingen ter voorbereiding van het bezoek het volgende te doen om het bezoek succesvol te laten zijn.

- ▶ Zorgen dat ze een smartphone bij zich hebben die ook helemaal opgeladen is.
- ▶ De gratis app ‘Snapseed’ te downloaden op de smartphone.
- ▶ Bij de camera-instellingen op de smartphone het raster aan te zetten.

bezoek Hortus Botanicus

totaal 110 min.

Introductie en bekijken van de tentoonstelling

30 min.

De groep krijgt een introductie op de Hortus Botanicus van de TU Delft en de tentoonstelling die ze gaan bekijken. Wat is een botanische tuin en wat voor planten worden er verzameld? Wat is de focus van deze ‘technische’ Hortus Botanicus? De rol van planten staat centraal en we gaan inzoomen op de planten die schilders als Vermeer nodig hadden om hun schilderijen te kunnen maken.

Natuurfotografie workshop

60 min.

Na de introductie gaan de leerlingen planten in een ander licht bekijken: namelijk door de lens van hun eigen smartphone. Ze leren de basis van compositie in kunst en fotografie. Ze leren ook met een kunstenaarsoog naar planten te kijken door gericht te kijken naar vormen, kleuren en patronen.

Met een focus op planten die een nuttig gebruik hebben gaan ze foto’s maken die ze vervolgens met een app direct verwerken tot hun eigen Van plant tot schilderij kunstwerk.

Reflectie

15 min.

De leerlingen tonen vervolgens hun kunstwerk aan de groep en bespreken de compositie, kleurgebruik en hoe goed het resultaat de link van de plant en het product dat ermee gemaakt wordt verbeeldt.

verwerkingsles

duur: naar eigen inzicht

facultatief

Wat hebben de leerlingen gezien tijdens het bezoek aan de Hortus Botanicus? Wat hebben ze ontdekt over planten? Hoe vonden ze het om zelf foto’s te gaan maken? Hebben ze gemerkt dat ze beter naar planten zijn gaan kijken? Heeft de workshop invloed gehad op hoe ze over planten en de natuur denken? Wat hebben ze geleerd van compositie, kleur en vorm? Vinden ze dat ze nu betere foto’s maken?

Veel plezier!

Wil je deze handleiding gaan afdrucken? Wees zuinig met papier en print dubbelzijdig.